

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 61/2014
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 24ης - 2 - 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι : Ανδρέας Χαρλαύτης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη

Εισηγητής : Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθ. 2/81165/0023Α/7-10-2013 έγγραφο της Δ/σης 23ης Δημοσίου Χρέους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, ενόψει της εκδοθείσας υπ' αριθ. 668/2013 απόφασης του Αρείου Πάγου, με την οποία αναγνωρίστηκαν αμετάκλητα ως ανίσχυρα, ύστερα από αίτηση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας (ΕΤΕ ΑΕ), τρία έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, ονομαστικής αξίας 5.000.000, 1.000.000 και 1.000.000 δραχμών, έκδοσης 31-8-1995 και 31-8-1996, αν τα γραμμάτια αυτά μπορούν να εξοφληθούν από το Ελληνικό Δημόσιο ή αν η σχετική αξίωση της ΕΤΕ έχει υποπέσει σε

παραγραφή, λαμβανομένου υπόψη ότι η αρχική από 2.4.1998 αίτηση της ΕΤΕ για την κήρυξή τους ως ανισχύρων είχε τελεσιδικώς απορριφθεί με την 2794/2003 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, εξ αιτίας της λανθασμένης δημοσίευσης των στοιχείων των εντόκων γραμματίων, ασκήθηκε δε εν συνεχεία νέα αίτηση, η οποία κατέληξε στην έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης του Αρείου Πάγου.

-/-/-/-/-/-/-/-

Επί των ερωτημάτων αυτών το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής:

I. Ιστορικό.

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η ανώνυμη τραπεζική εταιρεία με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», ισχυριζόμενη ότι είναι νόμιμος κομιστής τεσσάρων (4) εντόκων γραμματίων του δημοσίου, ήτοι συγκεκριμένα των υπ' αριθ. α) 18522644 (έκδοσης 17-7-1995 και λήξης 17-7-1996) ονομαστικής αξίας 5.000.000 δραχμών, β) 18849754 (έκδοσης 31-8-1995 και λήξης 31-8-1996) ονομαστικής αξίας 5.000.000 δραχμών, γ) 18776103 (έκδοσης 31-8-1995 και λήξης 31-8-1996) ονομαστικής αξίας 1.000.000 δραχμών και δ) 18776104 (έκδοσης 31-8-1995 και λήξης 31-8-1996) ονομαστικής αξίας 1.000.000 δραχμών, ζήτησε, με την από 31-3-1998 αίτησή της προς το Μ.Π. Αθηνών να κηρυχθούν ανίσχυρα, λόγω απωλείας, προκειμένου να προβεί εν συνεχεία στην είσπραξή τους. Πριν την υποβολή της αίτησης εκδόθηκε από την Τράπεζα Ελλάδος, κατόπιν υποβολής εκ μέρους της ΕΤΕ Α.Ε. υπεύθυνης δήλωσης περί απωλείας των τίτλων, η υπ' αριθ. 1221/26-8-1997 ειδική εγκύκλιος περί απωλείας και δεσμεύσεως των τίτλων.

Επί της αιτήσεως εκδόθηκε κατ' αρχήν η 3980/1998 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία πιθανολογήθηκε η απώλεια των περιγραφόμενων στην αίτηση αξιογράφων και προσκλήθηκε ο κομιστής των γραμματίων να αναγγείλει τα δικαιώματά του μέσα στην ορισθείσα προθεσμία. Μετά τη διενέργεια των δημοσιεύσεων που όρισε το δικαστήριο και

το πέρας της ταχθείσας προθεσμίας αναγγελίας, η ΕΤΕ ζήτησε την κήρυξη των γραμματίων ως ανισχύρων και επί της αιτήσεώς της εκδόθηκε η υπ' αριθ. 6147/1999 οριστική απόφαση του Μ.Π.Α., με την οποία τα προαναφερόμενα έντοκα γραμμάτια κηρύχτηκαν ανίσχυρα.

Κατά της απόφασης αυτής το Δημόσιο άσκησε έφεση, η οποία έγινε δεκτή με την 2794/2003 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, επειδή στις προσκλήσεις που δημοσιεύτηκαν στον ημερήσιο τύπο προς τον κομιστή των γραμματίων για την αναγγελία των δικαιωμάτων του εμφιλοχώρησε σφάλμα ως προς τα στοιχεία των γραμματίων (ήτοι αναφερόταν ως ημερομηνία έκδοσης των γραμματίων η ημερομηνία λήξης τους, δηλαδή ένα έτος αργότερα), πράγμα που μπορούσε να δημιουργήσει, κατά το δικαστήριο, σύγχυση και για το λόγο αυτό το δικαστήριο απέρριψε την αίτηση.

2. Κατόπιν τούτου, η Ε.Τ.Ε. άσκησε νέα (με αριθμό ΓΑΚ 111230/2003 και ΑΚΔ 5487/23-7-2003) αίτηση κατά του Ελληνικού Δημοσίου και κατά της Τράπεζας της Ελλάδος, με την οποία ζήτησε εκ νέου να κηρυχθούν ανίσχυρα τα προαναφερόμενα υπ' αριθμ. 18522644, 18849754, 18776103, 18776104 έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου.

Επί της αιτήσεως εκδόθηκε κατ' αρχήν η υπ' αριθμ. 6424/2003 μη οριστική απόφαση του Μον.Πρωτ.Αθηνών, με την οποία διατάχθηκε να γίνουν οι προβλεπόμενες στο νόμο δημοσιεύσεις πρόσκλησης προς τον κομιστή των επίδικων τίτλων για να αναγγελθεί και να καταθέσει τους τίτλους στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, εν συνεχεία δε η ΕΤΕ υπέβαλε νέα αίτηση στο ίδιο δικαστήριο και ζήτησε να γίνει δεκτή η από 23-7-2003 αίτησή της και να κηρυχθούν οι επίδικοι τίτλοι ανίσχυροι με την έκδοση οριστικής αποφάσεως. Επί της αιτήσεως εκδόθηκε η υπ' αριθμ. **5019/2006** οριστική απόφαση του ως άνω Δικαστηρίου, με την οποία η υπό κρίση αίτηση έγινε δεκτή, κηρύχθηκαν ανίσχυρα τα τέσσερα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου και διατάχθηκαν οι κατά νόμον αναγκαίες δημοσιεύσεις της απόφασης.

3. Κατά ως άνω αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών το Δημόσιο άσκησε έφεση, επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθ. 1520/2008

απόφαση του Εφετείου Αθηνών, με την οποία η αίτηση απορρίφθηκε ως απαράδεκτη καθόσον αφορά στο με αριθμό 18522644 έντοκο γραμμάτιο του Δημοσίου (ονομαστικής αξίας 5.000.000 δρχ., με ημερομηνία έκδοσης 17-7-1995 και ημερομηνία λήξης 17-7-1996) ενώ κατά τα λοιπά έγινε δεκτή η αίτηση της ΕΤΕ και κηρύχθηκαν ανίσχυρα τα υπόλοιπα τρία (3) έντοκα γραμμάτια με αριθμούς 18849754, 18776103 και 18776104, διατάχθηκε δε η δημοσίευση περιλήψεως της αποφάσεως.

4. Κατά της αποφάσεως του Εφετείου ασκήθηκε η από 14-3-2011 αίτηση αναίρεσης του Δημοσίου, η οποία απορρίφθηκε με την υπ' αριθ. 668/2013 απόφαση του Αρείου Πάγου. Η έκδοση της απόφασης αυτής γνωστοποιήθηκε στην ερωτώσα υπηρεσία με το υπ' αριθ. 7571/53777/14.6.2013 έγγραφο του Γραφείου Ν.Σ. Υπ.Οικ/κών, εν συνεχεία δε η ΕΤΕ, με το από 3-9-2013 έγγραφό της προς την 23^η Δ/ση Δημοσίου Χρέους ζήτησε την εξόφληση των τριών εντόκων γραμματίων, επικαλούμενη και την υπ' αριθ. 74/2005 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία αντιμετωπίζεται μεταξύ άλλων και το ζήτημα της έναρξης της προθεσμίας παραγραφής της απαίτησης καταβολής της αξίας των εντόκων γραμματίων τα οποία κηρύχτηκαν ανίσχυρα.

Κατόπιν αυτών, υποβλήθηκε το αναφερόμενο στο θέμα ερώτημα.

II. Εφαρμοστές διατάξεις.

1. Από τις διατάξεις των άρθρων 4, 7 και 8 του **Ν.Δ. 3745/1957** (ΦΕΚ Α' 173) «Περί εκδόσεως εντόκων γραμματίων», όπως ισχύει, προκύπτει ότι η διαχείριση εν γένει των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου ανατίθεται στην Τράπεζα της Ελλάδος και η πληρωμή τους γίνεται από την εν λόγω Τράπεζα για λογαριασμό του Δημοσίου.

Στην **παρ. 3 του άρθρου 2** του ίδιο ως άνω ΝΔ ορίζονται ειδικότερα τα εξής:

«3. Τα έντοκα γραμμάτια επί τη λήξει αυτών προσκομίζονται προς εξόφλησιν, ή ανανέωσιν αυτών. Έντοκα γραμμάτια, εμφανιζόμενα προς εξόφλησιν μετά την λήξιν αυτών, δεν αποφέρουσι τόκον, δια τον από της λήξεως μέχρις της

προσκομίσεως αυτών προς εξόφλησιν χρόνον.Λήξαντα έντοκα γραμμάτια, προσκομιζόμενα προς ανανέωσιν, αποφέρουσι τόκον από της λήξεως αυτών και δι' άπαντα τον χρόνον της ανανέωσης.

Έντοκα γραμμάτια, λήξαντα και μη προσκομισθέντα προς εξόφλησιν, ή ανανέωσιν, εντός 30 ημερών από της λήξεως αυτών, θεωρούνται σιωπηρώς ανανεωθέντα, δι' έν τρίμηνον εξαμήνον, εννεάμηνον ή δωδεκάμηνον από της λήξεως των, αναλόγως της κατά την παρ. 3 του άρθρ. 1 του παρόντος χρονικής διάρκειάς των και αποφέρουν τόκον από της λήξεως των και δι' άπαντα τον χρόνον της σιωπηράς ανανέωσης αυτών, μετά την λήξιν της οποίας ουδένα τόκον αποφέρουσιν.

Η εκ του κεφαλαίου και των τόκων των εντόκων γραμματίων αξίωσις των κομιστών αυτών υπόκειται εις πενταετή παραγραφήν, αρχομένην από της εξ ανανέωσης λήξεως αυτών.

2. Τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, συνιστούν ανώνυμα χρεώγραφα [βλέπετε ενδεικτικά Δελούκα: Ερμ.ΑΚ, Ενοχικό Δίκαιο, εισαγ. αρθρ. 888-900, σημ. 77) και εφαρμόζονται και επ' αυτών οι διατάξεις των άρθρων 888-900 ΑΚ «Περί ανωνύμων χρεωγράφων», εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη νομοθεσία που διέπει την έκδοσή τους (π.χ. ως προς την παραγραφή).

Ειδικότερα, στα άρθρα **893** και **895 του Αστικού Κώδικα** ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 893

Ο οφειλέτης έχει υποχρέωση παροχής μόνο αν του παραδοθεί ο τίτλος. Με την παράδοση ο οφειλέτης αποκτά αυτοδικαίως την κυριότητα του τίτλου και αν ακόμη ο κομιστής δεν είχε δικαίωμα να τον διαθέσει.

Άρθρο 895

Σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής του ανώνυμου χρεογράφου, ο μέχρι τότε κομιστής του μπορεί, εφόσον δεν ορίζεται σ' αυτό το αντίθετο, να ζητήσει από το δικαστήριο να κηρύξει, με τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος,

τον τίτλο ανίσχυρο ή να απαγορεύσει στον οφειλέτη να πληρώσει σ' εκείνον που τον παρουσιάζει...»

3. Περαιτέρω, στα άρθρα **857** και **858 του Κ.Πολ.Δ.** ορίζεται ότι:

«Άρθρο 857

Η απόφαση που εκδίδεται κατά το άρθρο 848 παρ. 2 κηρύσσει ανίσχυρο το αξιόγραφο με τα συνημμένα τοκομερίδια και μερισματούγραφα. Η απόφαση τοιχοκολλάται στην αίθουσα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και εφαρμόζονται και οι διατάξεις του άρθρου 848 παρ. 3.

Άρθρο 858

Όποιος ζήτησε να εκδοθεί η απόφαση αποκλεισμού από δικαίωμα ή απαίτηση έχει δικαίωμα, από τότε που η απόφαση δεν μπορεί να προσβληθεί με έφεση και αναίρεση, να ασκήσει τα δικαιώματά του σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο.»

4. Τέλος, στο α' εδάφιο του άρθρου **91 του Ν. 2362/1995** «Περί Δημοσίου Λογιστικού» ορίζεται ότι *«Επιφυλασσομένης κάθε άλλης ειδικής διατάξεως του παρόντος, η παραγραφή οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξη αυτής.»*

Περαιτέρω, κατά το **άρθρο 93** του ίδιου νόμου *«Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, η παραγραφή των χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου διακόπτεται μόνο: α) Με την υποβολή της υποθέσεως στο δικαστήριο ή σε διαιτητές, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από την τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων, του δικαστηρίου ή των διαιτητών...»*

Εξ άλλου, στη διάταξη του άρθρου **263 Α.Κ.** που εφαρμόζεται συμπληρωματικά ορίζεται ότι *«Κάθε παραγραφή που διακόπηκε με την έγερση της αγωγής θεωρείται σαν να μη διακόπηκε, αν ο ενάγων παραιτηθεί από την αγωγή ή η αγωγή απορριφθεί τελεσίδικα για λόγους μη ουσιαστικούς. Αν ο δικαιούχος εγείρει και πάλι την αγωγή μέσα σε έξι μήνες, η παραγραφή θεωρείται ότι έχει διακοπεί με την προηγούμενη αγωγή.»*

III. Ερμηνεία των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, προκύπτουν τα εξής:

1. Τα έντοκα γραμμάτια του δημοσίου αποτελούν ανώνυμα χρεόγραφα κατά την έννοια των άρθρων 893, 888 και 889 του ΑΚ, από τα οποία σαφώς προκύπτει ότι ο νόμος συνδέει στενά την απαίτηση και το έγγραφο (τίτλο) από το οποίο πηγάζει, του οποίου την τύχη ακολουθεί, η ενάσκηση δηλαδή της απαιτήσεως προϋποθέτει την κατοχή του εγγράφου (ενδεικτικά βλέπ. γνωμΝΣΚ 74/2005, Δελούκα Αξιόγραφα, έκδοση 1976, σελ. 25). Ο εκδότης, άμεσος οφειλέτης του κομιστή του τίτλου, έχει υποχρέωση να καταβάλει την υπεσχημένη παροχή στο πρόσωπο που θα εμφανίσει τον τίτλο κατά το χρόνο της πληρωμής, νομίμως δε αρνείται να εκπληρώσει την παροχή, χωρίς να γίνεται υπερήμερος, αν ο δανειστής δεν έχει στην κατοχή του το έγγραφο, αντίστοιχα δε ο δανειστής που δεν προσκομίζει τον τίτλο π.χ. λόγω απώλειας, αδυνατεί ν' αξιώσει την παροχή, αν ο τίτλος δεν «αναπληρωθεί» με δικαστική απόφαση (βλέπ. γνωμΝΣΚ 74/2005 και την εκεί εκτενέστατη νομολογία).

Επομένως, το Δημόσιο υποχρεούται να εξοφλήσει τα έντοκα γραμμάτια, τα οποία εκδίδει σε ενσώματη μορφή, μόνο με την προσκόμιση των αντιστοίχων τίτλων από τον κομιστή αυτών.

2. Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 895 ΑΚ και 857, 858 Κ.Πολ.Δικ. προκύπτει ότι η απώλεια του τίτλου συνεπάγεται όχι την απώλεια του δικαιώματος αλλά της δυνατότητας ασκήσεως αυτού, προκειμένου δε να προστατευθεί ο τέως νόμιμος κομιστής έναντι του οφειλέτη, ο νομοθέτης όρισε διαδικασία ανακτήσεως της δυνατότητας ασκήσεως του δικαιώματος, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει τον οφειλέτη από τον κίνδυνο της καταβολής της παροχής σε τρίτο μη δικαιούχο, ρυθμίζοντας αφενός την δυνατότητα κήρυξης του τίτλου ως ανίσχυρου (895 Α.Κ.) και αφετέρου, στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας την πρόσκληση σε οποιονδήποτε κατέχει τον τίτλο να αναγγεληθεί. Η απόφαση η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία αυτή έχει αφενός αναγνωριστικό χαρακτήρα (αναγνωρίζει την

κλοπή, απώλεια ή καταστροφή του τίτλου) και αφετέρου διαπλαστικό, δηλαδή αποδυναμώνει τον τίτλο και τον υποκαθιστά αυτομάτως ως προς την τυπική νομιμοποίηση του αιτούντος, ο οποίος εφεξής τεκμαίρεται και ως ουσιαστικός δικαιούχος του σχετικού δικαιώματος (ενδεικτικά βλέπετε Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα Ερμηνεία Κωδ.Πολ.Δικ., άρθρο 857, σελ. 1628, Ι. Σπυριδάκη ο.π., άρθρο 896, σημ. 4), νομιμοποιούμενος να ζητήσει, όταν πλέον η απόφαση καταστεί απρόσβλητη ή την καταβολή της παροχής ή την αντικατάσταση του τίτλου κατ' άρθρο 896 ΑΚ (γνωμΝΣΚ 74/2005).

3. Για την έναρξη της παραγραφής οποιασδήποτε απαιτήσεως τόσο κατά ιδιώτη όσο και κατά του Δημοσίου, απαιτείται αφενός η γέννηση της αξιώσεως και αφετέρου το δικαστικώς επιδιώξιμο αυτής (Β. Παπαχρήστου Παραγραφές υπέρ και κατά Δημοσίου, έκδοση Γ', σελ. 162 επ. με παραπομπές σε θεωρία και νομολογία, ΑΠ 1132/1992 Δ.1993.748 κ.α.), όπως δε γίνεται παγίως δεκτό, δεν είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξη της απαιτήσεως αν αποκλείεται ή παρακωλύεται από νομικούς - και όχι πραγματικούς - λόγους. Τα νομικά κωλύματα είτε αναφέρονται ρητώς στον νόμο είτε αποτελούν αναβλητικές ενστάσεις, βασιζόμενες στο δικαίωμα του καθού η απαίτηση να αρνηθεί την εκπλήρωσή της για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Επομένως ο χρόνος παραγραφής των ενσωματωμένων στα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου απαιτήσεων, είναι, και ως προς το κεφάλαιο και ως προς τους τόκους αυτών, πέντε (5) ετών και αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία τα έντοκα γραμμάτια λήγουν μετά την αυτοδίκαια (σιωπηρή) ανανέωσή τους για χρόνο ίσο προς την αρχική τους διάρκεια, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απαίτηση είναι δικαστικά επιδιώξιμη (ΝΣΚ 74/2005, 451/2004, 579/2004, 533/2001 κ.α), διαφορετικά από το τέλος του οικονομικού έτους κατά τον οποίο καθίσταται δυνατή η δικαστική της επιδίωξη κατά την ανωτέρω έννοια.

Εξ άλλου, αν η αρχικώς ασκηθείσα αίτηση κήρυξης του τίτλου ως ανισχύρου, η οποία διακόπτει την παραγραφή της απαιτήσεως πληρωμής του χρηματικού ποσού του τίτλου, απορριφθεί για λόγους μη ουσιαστικούς, χωρίς

δηλαδή να έχει διαγνωσθεί το υποστατό της αξιώσεως, αλλά για λόγους μη ορθής τήρησης των δικονομικών προϋποθέσεων (Γεωργιάδη- Σταθόπουλου: Αστ.Κώδιξ, τ.1^{ος}, υπό το άρθρο 263) και επανασκηθεί εντός 6 μηνών, θεωρείται, κατά το άρθρο 263 του Αστ. Κώδικα, που εφαρμόζεται συμπληρωματικά και στις δίκες του δημοσίου (Β.Παπαχρήστου: Παραγραφές υπέρ και κατά Δημοσίου-ΝΠΔΔ, έκδ. 1993, σελ. 177), ότι η παραγραφή έχει διακοπεί με την αρχική αίτηση.

IV. Υπαγωγή

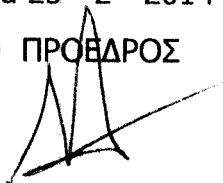
Στην προκείμενη περίπτωση, προκύπτει ότι η πενταετής παραγραφή που άρχισε να τρέχει κατά τον χρόνο γέννησης της αξίωσης πληρωμής των εν λόγω τριών γραμματίων (ήτοι στις 31-8-1997, μετά την συμπλήρωση έτους από την αρχική τους λήξη και την αυτοδίκαιη ανανέωσή τους) διακόπηκε με την άσκηση της αίτησης προς το δικαστήριο, για την κήρυξή τους ως ανισχύρων (ήτοι τις 31-3-1998), έκτοτε δε και μέχρι την έκδοση της αμετάκλητης απόφασης 668/2013 του Αρείου Πάγου, που κήρυξε ανίσχυρα τα τρία εκ των τεσσάρων εντόκων γραμματίων, δεν ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξη πληρωμής των γραμματίων, δεδομένου ότι το δημόσιο δεν μπορούσε να προβεί στην εξόφληση χωρίς την προσκόμιση των γραμματίων ή αμετάκλητης δικαστικής απόφασης που να τα θεωρεί ανίσχυρα. Περαιτέρω το γεγονός της απόρριψης της πρώτης αίτησης με την υπ' αριθ. 2794/2003 (με ημερομηνία δημοσίευσης 8-4-2003) απόφαση του Εφετείου Αθηνών για λόγους όχι ουσιαστικούς, αλλά τυπικούς (ήτοι για μη ορθή τήρηση των διαδικασιών δημοσιοποίησης των στοιχείων των γραμματίων), δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά λόγο παραγραφής της αξιώσεως της ΕΤΕ ΑΕ, αφού, σε κάθε περίπτωση, ασκήθηκε στις 23-7-2003 (πριν την πάροδο εξαμήνου από την κατά τα άνω τελεσίδικη απόρριψή της) νέα αίτηση κήρυξης των τίτλων ως ανισχύρων, επομένως κατά τη διάταξη του άρθρου 263 Α.Κ. θεωρείται ως χρόνος διακοπής της παραγραφής η ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης.

V. Εν όψει των ανωτέρω το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ομόφωνα γνωμοδοτεί ότι βάσει του δοθέντος ιστορικού δεν έχει υποκύψει σε παραγραφή η απαίτηση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος για την πληρωμή των εντόκων γραμματίων με αριθμούς 18849754 (έκδοσης 31-8-1995 και λήξης 31-8-1996), 18776103 (έκδοσης 31-8-1995 και λήξης 31-8-1996) και 18776104 (έκδοσης 31-8-1995 και λήξης 31-8-1996), λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η πενταετής παραγραφή διακόπηκε πριν τη λήξη της με την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας κηρύξεως των γραμματίων ως ανισχύρων, ήτοι την υποβολή της από 31-3-1998 αίτησης προς το Μ.Π.Α., διήρκεσε δε η διακοπή μέχρι την έκδοση της υπ' αριθ. 668/2013 απόφασης του Αρείου Πάγου.

Θεωρήθηκε

Αθήνα 25 - 2 - 2014

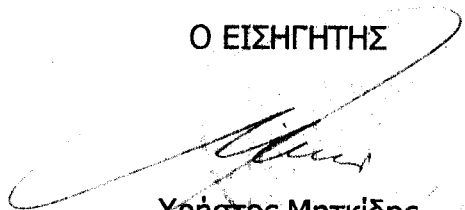
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχαήλ Απέσσος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Χρήστος Μητκίδης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ